

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในโลกปัจจุบันทุกคนคงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าเราอยู่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศไอที (Information Technology) ซึ่งถือว่าเป็นยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน เพราะว่าจะอยู่มุมใดหรือส่วนใดของโลกใบนี้ก็สามารถติดต่อสื่อสาร หาข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกรวดเร็วเหมือน มีห้องสมุดตั้งอยู่ตรงหน้า และเทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาหน่วยงานองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่ ดังที่ ครรชิต มัลลียงศ์ (2545: 2) กล่าวถึงบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ดังนี้ “เทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ไอที ได้เข้ามามีบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวันของคนเราทุกคนมากขึ้น ส่วนหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ส่วนหนึ่งเพื่อช่วยในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของหน่วยงาน และอีกส่วนหนึ่งเพื่อช่วยสร้างประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นับว่าเป็นสำนักงานที่มีหน้าที่หลักในการเสนอ นโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ขึ้นใช้บังคับซึ่งในพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเป็นหลักการให้สถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นนิติบุคคล อาจจัดตั้งเป็นส่วนราชการ หรือหน่วยงานในกำกับของรัฐได้ และสถานศึกษาดังกล่าวจะต้องดำเนินการและบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัวและเสรีภาพทางวิชาการ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันนั้นๆ และเมื่อพิจารณากฎหมายที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะบัญญัติให้สภาสถาบันมีหน้าที่ในการออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัย (คำบรรยายพิเศษ ฯพณฯ มัชฌิมา ฤกษ์พันธ์ ประธานวุฒิสภา เรื่องแนวคิดและข้อสังเกตในการร่างกฎหมาย แกนนิติกร เจ้าหน้าที่บริหารของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจต่างๆ)

พันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จึงต้องดำเนินการออกข้อบังคับเพื่อนำมาใช้ในมหาวิทยาลัยโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 และประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาเป็นกฎหมายหลัก ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ยังไม่มีการจัดเก็บกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ จำเป็นต้องใช้ในการยกร่างข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ จึงทำให้ประสบปัญหาการเข้าไม่ถึงข้อมูลของกฎหมาย ต่างๆ เช่น บุคลากรในมหาวิทยาลัยไม่ทราบถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างล่าช้าหรือเกิดความเสียหาย

จากปัญหาและผลกระทบบ้างกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีระบบสารสนเทศรวบรวมข้อมูลกฎหมายเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับ อุดมศึกษาประเภทต่างๆ ที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยจะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านกฎหมายกับผู้สนใจ อันจะนำมาซึ่งการยกย่องกฎหมายภายในมหาวิทยาลัยอย่างสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.2 เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ระบบสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประกอบด้วยข้อมูลทางกฎหมาย 4 ประเภท ดังนี้

3.1.1 กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการทางการเมือง

3.1.1.1 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

3.1.1.2 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

3.1.1.3 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

3.1.2 กฎหมายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.1.2.1 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548

3.1.2.2 ประกาศกระทรวง

3.1.2.3 กฎกระทรวง การแบ่งส่วนราชการ

3.1.3 กฎหมายอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัย

3.1.3.1 ประกาศ กฎ ข้อบังคับ ของคณะกรรมการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)

3.1.4 ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.2 ขอบเขตด้านงานระบบ ระบบสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประกอบไปด้วยผู้ใช้งานและระบบงานหลัก ดังนี้

3.2.1 ผู้ใช้งานประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่

3.2.1.1 ผู้ดูแลระบบ หมายถึง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ประจำกองบริหารงานบุคคล

3.2.1.2 นิติกร หมายถึง นักกฎหมายประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.2.1.3 บุคลากร หมายถึง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ธัญบุรี

3.2.1.4 บุคคลทั่วไป หมายถึง บุคคลทั่วไปที่ต้องการสืบค้นข้อมูลกฎหมายจากเว็บไซต์

3.2.2 ระบบงานหลักประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

3.2.2.1 ส่วนงานจัดการข้อมูล งานในส่วนนี้ผู้ดูแลระบบจะเป็นผู้ใช้งาน

- สามารถจัดการประเภทของกฎหมาย

- สามารถกำหนดระดับสิทธิ์ให้กับนิติกร และบุคลากร โดยกำหนดชื่อผู้ใช้งานในระบบ และรหัสผ่าน

3.2.2.2 ส่วนงานผู้ใช้งานในระบบ

นิติกร เข้าใช้งานในระบบโดยกรอกชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่าน

- สามารถจัดการเอกสารข้อมูลกฎหมายต่างๆ
- สามารถตั้งกระทู้ และโต้ตอบข้อกฎหมายต่างๆ บนกระดานสนทนาได้

บุคลากร เข้าใช้งานในระบบโดยกรอกชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่าน

- สามารถสืบค้นเอกสารข้อมูลกฎหมายต่างๆ ได้
- สามารถดาวน์โหลดเอกสารข้อมูลกฎหมายต่างๆ
- สามารถตั้งกระทู้ และโต้ตอบข้อกฎหมายต่างๆ บนกระดานสนทนาได้บุคคลทั่วไป สามารถเข้าใช้งานได้โดยไม่ต้องกรอกชื่อผู้ใช้งานในระบบ และรหัสผ่าน
- สามารถสืบค้นเอกสารข้อมูลกฎหมายต่างๆ ได้

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการวิจัย

4.1 ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องสถาบันอุดมศึกษาของรัฐผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4.2 ได้ระบบสารสนเทศที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย